

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΑΡΧΑΙΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ**

6/3/16

1. Όσον όμως αφορά το δημόσιο βίο μου, νομίζω ότι η μέγιστη απόδειξη της δικής μου εντιμότητας είναι ότι από τους νεότερους όσοι τυχαίνει να ασχολούνται με ζάρια ή ποτά ή τέτοιου είδους ασωτείες, θα δείτε ότι όλοι αυτοί είναι εχθροί μου και ότι διαδίδουν για μένα πάρα πολλούς ανακριβείς λόγους και ότι λένε πάρα πολλά ψέματα. Κι όμως βέβαια, αν επιθυμούσαμε τα ίδια (πράγματα), δε θα είχαν τέτοια γνώμη για μένα. Επιπλέον, κύριοι βουλευτές, κανείς δεν μπορεί να αποδείξει ότι έχει γίνει για μένα ούτε επονείδιστη ιδιωτική δίκη ούτε έγγραφη καταγγελία ή μήνυση για δημόσιο αδίκημα. Κι όμως βλέπετε ότι άλλοι πολλές φορές έχουν εμπλακεί σε τέτοιου είδους δίκες.

2. Ο Μαντίθεος αρχικά υποστηρίζει ότι στο δημόσιο βίο του διακρίνεται για την ευπρέπεια και την κοσμιότητά του. Διαχωρίζει μάλιστα ως νέος τον εαυτό του από τους άλλους διεφθαρμένους νέους, αποδοκιμάζοντας τη συνήθειά τους να συχνάζουν σε σκιραφεία, κυβευτήρια ή σε καπηλειά. Υπογραμμίζει ότι ο ίδιος ήταν θύμα συκοφαντίας και ψευδολογίας, διότι είχε επιλέξει ένα διαφορετικό τρόπο ζωής από αυτό των αντιπάλων του

(«Καίτοι δήλον ὅτι ... γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ»). Επίσης, τονίζει ότι δεν έχει εμπλακεί ποτέ σε δίκες δημόσιου ή ιδιωτικού χαρακτήρα («Ἐτι δ' ὦ βουλή, οὐδεις ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ...γεγεννημένην»).

Στη συνέχεια, αναφέρεται στη στρατιωτική του συμπεριφορά και τονίζει ότι αναδείχτηκε γενναίος και φιλότιμος, αν και ήταν εμφανές το κλίμα ηττοπάθειας που επικρατούσε στο στρατόπεδο των Αθηναίων. Η πρώτη στρατιωτική δραστηριότητα στην οποία γίνεται αναφορά είναι η εκστρατεία στη Βοιωτία το 395 π.Χ. Ο Μαντίθεος, αν και ανήκε στο ιππικό, επέλεξε να καταταχθεί στο πεζικό, προκειμένου να βοηθήσει πιο αποτελεσματικά την πατρίδα του («...τοῖς δ' ὀπίταις κίνδυνον ἡγουμένους...», «ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλειψαί...στρατεύεσθαι»).

3. **Δίκη:** δίκη λεγόταν η ιδιωτική δίκη την οποία μπορούσε να κινήσει ως ενάγων (=κατήγορος) μόνο άνδρας, ελεύθερος, ενήλικος και επίτιμος (= με πολιτικά δικαιώματα), εφόσον νόμιζε ότι αδικείται.

Γραφή: ήταν ο πιο συνηθισμένος τύπος δημόσιας δίκης. Ονομαζόταν έτσι διότι, αρχικά ήταν ο μόνος τύπος υπόθεσης όπου η καταγγελία έπρεπε να υποβληθεί εγγράφως. Οι δημόσιες δίκες αφορούσαν αδικήματα τα οποία έθιγαν το σύνολο της κοινότητας, όπως η προδοσία, η λιποταξία, η κατάχρηση δημοσίου χρήματος.

Εισαγγελία: ήταν δημόσια κατηγορία ή καταγγελία για σοβαρότατα δημόσια αδικήματα τα οποία αφορούσαν την ασφάλεια του κράτους

(προδοσία, συνωμοσία κλπ.). Εισαγόταν πρώτα στη Βουλή των Πεντακοσίων, η οποία επέβαλλε στον ένοχο πρόστιμο μέχρι 500 δρχ. Για αυστηρότερη ποινή παρέπεμπε την υπόθεση για εκδίκηση στην Εκκλησία του δήμου ή στην Ηλιαία.

4. Ο Συρακόσιος Κόραξ και ο επίσης Συρακόσιος μαθητής του Τ(ε)ισίας είναι οι δημιουργοί και διδάσκαλοι της συστηματικής ρητορικής. Σ' αυτούς οφείλεται η διαίρεση του ρητορικού λόγου σε μέρη και η χρήση των «εϊκότων», των πιθανών δηλ. λογικών επιχειρημάτων, στην υποστήριξη των δικαστικών υποθέσεων. Ένας από τους δύο, το πιο πιθανόν ο Τισίας, έγραψε και το πρώτο εγχειρίδιο ρητορικής με τον τίτλο «Τέχνη». «Τέχνη» προφανώς χαρακτηρίζεται η ρητορική, κάτι που θα αμφισβητήσει αργότερα η αυστηρή Πλατωνική κριτική.

5. γόνος: γεγεννημένην, πανοραμικός: όρατε, απερίσκεπτος: σκέψασθε, βαθμίδα: ανάβηθι, εκποίηση: έποιήσασθε, ηγεμόνας: ήγουμαι, παραστατικός: καθεστηκότας, εκδήλωση: δήλον, συνέλευση: προσελθών, επιγραμματικός: γραφήν.

ΤΙΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ ΕΙΡΗΝΗ
ΚΑΡΑΒΑΣΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΟΚΑΝΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ**

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΔΙΔΑΚΤΟ)**

06/03/2016

Α. Νομίζω λοιπόν ότι όλοι θα συμφωνούσατε ότι οι νόμοι είναι υπεύθυνοι για τα πιο πολλά και μεγάλα αγαθά στη ζωή των ανθρώπων· αλλ' από τη φύση η χρήση αυτών είναι τέτοια ώστε σε αυτό μόνο ωφελεί, δηλαδή στις υποθέσεις της πόλεως και στις μεταξύ μας συναλλαγές· εάν όμως πεισθείτε στους λόγους μου, θα μπορούσατε να διοικήτε ολόκληρη την Ελλάδα καλά και δίκαια και σύμφωνα με το συμφέρον της πόλης. Πρέπει λοιπόν οι σώφρονες άνθρωποι να φροντίζουν και για αυτά τα δύο, δηλαδή να προτιμούν από αυτά τα δύο το σπουδαιότερο και το μεγαλύτερης αξίας, έπειτα και εκείνο να γνωρίζουν, ότι δηλαδή πάρα πολλοί είναι ικανοί να θεσπίσουν νόμους και από τους Έλληνας και από τους βαρβάρους, αλλά λίγοι θα μπορούσαν να μιλήσουν επάξια για τα συμφέροντα της πόλης και της Ελλάδος.

Β.α.πᾶν, χρήσεσι, τό συμβόλαιον τό γιγνόμενον, αὐται, πολύν.

β.ἔσται, πεισθείητε/πεισθεῖτε,σχές, προτετιμήκατε, ἐγνώκεσαν.

Γ.α.αἰτίους: κατηγορούμενο στο «νόμους» μέσω του συνδετικού ρηματικού τύπου «εἶναι».

τῶν ἀνθρώπων: γενική υποκειμενική στο «τῶ βίω».

ὅλην: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο « τήν Ἑλλάδα».

σπουδάζειν: τελικό απαρέμφατο ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «χρή».

τῶν Ἑλλήνων: γενική διαιρετική στο « μυρίοι».

β. Υπόθεση

Απόδοση

«εἰ δέ... τοῖς ἔμοις» → «ὅλην τήν Ἑλλάδα...συμφερόντως».

εἰ + Ευκτική (πειθοιοθε) δυνητική ευκτική(ἂν διοικοῖτε).

Δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος.

γ.Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση που λειτουργεί ως επεξήγηση στη δεικτική αντωνυμία « κάκεῖνο».

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

ΒΑΒΟΥΡΑ ΜΑΡΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΛΕΡ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ ΕΙΡΗΝΗ

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ